

21:30, Szerda (január 11.), Duna World

Henrik Ibsen: Nóra

(Nóra)

magyar tévéfilm, 84 perc, 1986

rendező: Esztergályos Károly

író: Henrik Ibsen

díszlettervező: Mátay Livia

dramaturg: Mezey Emőke

jelmeztervező: Mialkovszky Erzsébet

zene: Szunyogh Balázs

szereplő(k):

Venczel Vera

Balázsovits Lajos

Gálffi László

Káldi Nóra

Iglódi István

Csankó Zoltán

Henrik Ibsen színművének tévéváltozata

Nóra évekkel ezelőtt titokban kölcsönt vett fel, hogy férje megrendült egészségét egy dél-európai utazással helyreállítsa. Annak idején apja nevét hamisította a váltó alá, s a drámai cselekményt ez a múltbéli meggondolatlanúság indítja el.

*

Ismertető +

Egy norvég városkában kiegyensúlyozott családi életet él Helmer feleségével, Nórával és gyermekeivel. Soha nem éltek fényűzően, de nem is szűkölködtek. Nóra ugyan nem tud a pénzzel bánni, de Helmer mindent gondosan beoszt, és így adósságba még sohasem keveredtek. Helmer életében az a legfontosabb, hogy a család híre, neve tiszta legyen, és hogy Nóra, az ő kis madárkája állandóan csicseregjen, mindig jókedvű legyen. Nóra mindenben eleget tesz ennek a kívánságnak, dalol, nevet. Csak néha - amikor férje nem látja - futnak össze ráncok a homlokán, gondterhelten számol. Évekkel ezelőtt nagy beteg volt, az orvos egy déli utazásban látta a gyógyulás egyetlen módját. Nóra, hogy mentse férjét, nagy kölcsönt vett fel. Helmer meggyógyult, Nóra pedig kuporgatott fillérekből fizetgeti vissza a kölcsönt. Már csak az utolsó részlet van hátra, és akkor Nóra valóban boldog és önfeledt lehet. De ezt az utolsó részletet sohasem sikerül visszafizetnie. Karácsony napján hívatlan vendég érkezik Krogstad a lecsúszott jogász, aki a pénzt egykor kölcsönözte. Nem a pénzért jött. Arra kéri Nórát beszéljen férjével, hogy tartsa meg őt alkalmazotti sorában. Krogstad régebben aláírást hamisított ezért nem akarja az új igazgató Helmer állásban tartani. Nóra nem tud segíteni. Krogstad figyelmezteti, hogy az ő kezében is van fegyver. Nóra a váltó alá édesapja nevét hamisította. Ha Helmer felmond egy levélben mindent felfed. Krisztina, Nóra barátnője - Krogstad egykori szerelme - megpróbál segíteni, de későn, mert a férfi a mindent leleplező levelet már bedobta Helmerék levélszekrényébe. Nóra Rank doktortól a család régi barátjától kölcsönözhetne pénzt, hogy lerója az adóságát. Rank halálos beteg és bevallja Nórának, hogy szerelmes belé. Ebben a helyzetben Nóra nem kérhet segítséget a doktortól. Elveszett. Nóra megunja a hazugságot, mélyebb, igazabb emberi életet akar élni, tiszta szívvel és emelt fejjel. Elhagyja férje házáat, gyermekeit. Munkát és helyet keres a társadalomban, hogy független emberként élhessen.

Henrik Ibsen

(1828 - 1906)

Életrajz és életmű - részlet

Elszegényedett polgári család fia. Az apa korán meghal, a fiút nem lehet tovább taníttatni, kereső foglalkozást kell keresni a számára. A gyermekkorától igen értelmesnek bizonyuló és minden iránt érdeklődő fiú elég alkalmasnak látszik a patikusi pályára. A gyógyszerészet akkor még nem számított tudománynak, hanem olyan iparnak, mint a cipész-, kovács- vagy asztalosmesterség. Akit erre a pályára szántak, annak sihederfővel inaskodnia kellett egy mesternél. Ha azután a szakmai illetékesek előtt sikeres vizsgát tett, akkor segédlevelet kapott. Ekkor már fizetésért dolgozhatott egy patikában. És ha belejött a szakmába és sikerült némi kezdőpénzt szereznie, akkor már magának is lehetett valahol gyógyszerháza. - Ezen az úton indult Ibsen is. Ő azonban érdeklődő, sőt kíváncsi és rendkívül szívós olvasó-tanuló fajta volt. Hamar lett segéd, és elszegődött egy sarkkörön túli, örökös téli hidegben működő kisvárosi patikába. Az ottaniak - hajósok, halászok, rénszarvasvadászok - ritkán voltak betegek, és hamarabb haltak meg, mielőtt orvoshoz, gyógyszerekhez fordultak volna. Ám azon a tájon ritkaság volt a kocsmá, de a patikában alkoholból, vízből és különböző vegyszerekből pálinkákat is készítettek. Sőt délebbi tájakról még bort is beszereztek, mivel erre inkább volt vevő, mint hashajtóra vagy lázcsillapítóra. Így a patika vendéglátó- és társalgóhely is volt, a patikussegéd csapos és egyben kiszolgáló is. Túl sok munkája így sem akadt, olvashatott annyit, amennyi belefért. A felnövő Ibsent minden érdekelte: történelem, természettudomány, irodalom. Még arra is időt szakított, hogy nyelvet tanulhasson. Németül már itt olvasott. Később, amikor német színházakban volt már dramaturg, és persze már nemcsak olvasott, hanem jól beszélt, majd írt is németül, szakadatlanul bővítette nyelvtudását. Előbb olaszul, majd franciául és némiképp angolul is megtanult. Amikor sokkal később három ízben is jó néhány hétig nálunk járt, és itt drámáinak hősnője és fellobbanó érzelmeinek társnője Jászai Mari volt - ő a művésznőt norvégre, az pedig őt magyarra tanította. Később magyar-norvég keverék nyelven beszélgettek. A végső időkben Jászai fordította magyarra a „John Gabriel Borkman”-t. De már akkor kezdett beletanulni a skandináv nyelvbe, amikor akkori szeretője, Reviczky Gyula a „Nóra”-t fordította. Ezt a „Nóra”-t azután Jászai alakította, ennek magyar bemutatójára jött el a szerző Budapestre. Úgy hitte, néhány napra jön, de azután hetekig maradt Jászai Mari mellett (Reviczky nem kis bosszúságára). Hosszú volt azonban az út, amely a sarkköri patikussegédet odáig vezette, hogy már világhíres színpadi szerzőnek tekintették.

forrás

<http://www.literatura.hu/irok/real/ibsen.htm>

Henrik Ibsen

FILM:

Henrik Ibsen: A vadkacsa (szín., magyar színházi felv., 2008) (TV-film) író
Ibsen: Nóra (szín., magyar színházi felv., 2005) (TV-film) író
Sara (szín., iráni film, 1993) író
A nép ellensége (szín., indiai filmdráma, 1989) forgatókönyvíró
Peer Gynt (szín., magyar tévéf., 1988) (TV-film) író, forgatókönyvíró
Henrik Ibsen: Nóra (szín., magyar tévéf., 1986) (TV-film) író Vetítik: DUNA WORLD: Szerda (Január 11.) 21:30
A vadkacsa (szín., ausztr. filmdráma, 1983) író A vadkacsa DVD
A sellő (A tenger asszonya) (szín., mb., norvég filmdráma, 1979) (TV-film) író
A nép ellensége (szín., mb., am. filmdráma, 1978) író
Ibsen: A nép ellensége (ff., magyar tévéjáték, 1978) (TV-film) író
Peer Gynt (szín., magyar tévéjáték, 1977) (TV-film) író
Hedda (szín., mb., angol filmdráma, 1975) író
Babaház (szín., angol filmdráma, 1973) író
Nóra (szín., angol-francia filmdráma, 1973) író
Terje Vigen - Száműzöttek (ff., némaf., svéd filmdráma, 1917) forgatókönyvíró

SZÍNHÁZ:

Dr. Stockmann (A nép ellensége) író
bemutató: 2004. február 14. Győri Nemzeti Színház
A fiatalok szövetsége író
bemutató: 2005. december 16. Hevesi Sándor Színház
Hedda Gabler író
bemutató: 2002. február 1. Katona József Színház
Hedda Gabler író
bemutató: 2007. május 4. Katona József Színház
Hedda Gabler író
bemutató: 2009. december 2. Skandináv Ház
Hedda Gabler szerző
bemutató: 2012. január 24. Kolozsvári Állami Magyar Színház
Kísértetek író
bemutató: 2002. február 23. Budapesti Kamaraszínház - Shure Stúdió
Kísértetek író
bemutató: 2006. február 2. Gárdonyi Géza Színház
A nép ellensége író
bemutató: 2008. február 8. Pécsi Nemzeti Színház
Nóra író

bemutató: 2001. január 7. Vígsház

Nóra író

bemutató: 2003. november 14. Artéria Színházi Társaság

Nóra író

bemutató: 2005. április 16. Soproni Petőfi Színház

Nóra író

bemutató: 2005. április 10. József Attila Színház

Nóra író

bemutató: 2006. december 2. Győri Nemzeti Színház

Nóra író

bemutató: 2008. június 22. Kisvárdai Várszínház

Nóra író

bemutató: 2010. október 1. Békés Megyei Jókai Színház

Nóra szerző

bemutató: 2011. május 5. Székelyudvarhelyi Tomcsa Sándor Színház GÁRDONYI GÉZA
SZÍNHÁZ - Eger

január 20. (péntek) 17:00

Nóra szerző

bemutató: 2011. április 14. Szabadkai Népszínház Magyar Társulata JÓZSEF ATTILA
SZÍNHÁZ - Budapest

február 8. (szerda) 19:00

Nóra író

bemutató: 2011. december 16. Jászai Mari Színház, Népház JÁSZAI MARI SZÍNHÁZ,
NÉPHÁZ - Tatabánya

január 11. (szerda) 19:00 (Latabár 2. bérlet)

január 20. (péntek) 19:00 (Latabár 3. bérlet)

január 21. (szombat) 19:00 (Latabár 4. bérlet)

február 5. (vasárnap) 19:00 (Kabos/1 bérlet)

február 12. (vasárnap) 19:00 (Kabos/2 bérlet)

február 17. (péntek) 15:00 (Ruttkai 2. bérlet)

Nóra reloaded szerző

bemutató: 2008. április 6. STÚDIÓ Színház - Művészeti Egyetem

Patkányiszony író

bemutató: 2006. október 14. Budapesti Kamaraszínház - Shure Stúdió

Peer Gynt író

bemutató: Kisvárdai Várszínház

Peer Gynt író

bemutató: 2002. október 18. Nemzeti Színház

Peer Gynt író

bemutató: Forrás Színházi Műhely

Peer Gynt író

bemutató: 2005. október 14. Krétakör Színház

Peer Gynt író

bemutató: 2007. augusztus 17. Gárdonyi Géza Színház

Peer Gynt író

bemutató: 2007. október 17. Madách Színház

Peer Gynt író

bemutató: 2007. október 27. Móra Ferenc Színház

Solness építőmester író

bemutató: 2005. február 25. Békés Megyei Jókai Színház

Solness építőmester író

bemutató: 2008. december 21. Radnóti Miklós Színház

A vadkacsa író

bemutató: 2007. január 19. Katona József Színház

A vadkacsa író

bemutató: 2007. október 5. Békés Megyei Jókai Színház

Vonzás író

bemutató: 2001. május 14. Merlin